

FITOSANITĀRO PASĀKUMU STARPTAUTISKIE STANDARTI

ISPM 12

FITOSANITĀRIE SERTIFIKĀTI

(2011)

Izstrādājis Starptautiskās augu aizsardzības konvencijas sekretariāts

Šajā informatīvajā izdevumā lietotie apzīmējumi un materiāla izklāsts neietver nekādu Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas viedokli par kādas valsts, teritorijas, pilsētas vai apgabala, vai to varas iestāžu juridisko vai attīstības statusu vai par to robežu noteikšanu. Konkrētu uzņēmumu vai ražotāju produktu pieminēšana neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav patentēti, nenozīmē to, ka *FAO* tos ir apstiprinājusi vai ieteikusi, dodot priekšroku tiem, nevis citiem līdzīgiem, kuri nav pieminēti.

Šajā informatīvajā izdevumā tiek pausti tā autora(-u) uzskati, un tas neatspoguļo *FAO* uzskatus.

Visas tiesības saglabātas. *FAO* mudina pavairot un izplatīt šajā informatīvajā izdevumā ietvertu materiālu. Ja izmantošana notiek nekomerciālos nolūkos, tā ir bezmaksas, pieejama pēc pieprasījuma. Par pavairošanu tālākpārdošanai vai citiem komerciāliem mērķiem, tostarp izglītojošiem mērķiem, var pieprasīt maksu. Iesniegumus, lai saņemtu atļauju pavairot un izplatīt ar autortiesībām aizsargātos *FAO* materiālus, un visus jautājumus, kas attiecas uz autortiesībām un licencēm, sūtīt pa e-pastu uz adresi copyright@fao.org vai Izdošanas politikas un atbalsta nodaļas vadītājam, Apmaiņas ar zināšanām, pētniecības un izplatīšanas birojā, *FAO*, Viale delle Terme di Caracalla, 00153 Romā, Itālijā.

© *FAO* 2011

Publicēšanas vēsture

Šis papildinājums nav standarta oficiāla daļa.

CEPM-2 1995-05 aplūkots FPSS projekts

CEPM-3 1996-05 aplūkots FPSS projekts

CEPM-4 1997-10 aplūkots FPSS projekts

CEPM-5 1998-05 aplūkots FPSS projekts

CEPM-6 1999-05 apstiprinātais FPSS projekts dalībnieku apspriedei

1999-2000 dalībnieku apspriede

ISC-2 2000-11 labotais teksts, kas apstiprināts pieņemšanai *ICPM*

ICPM-3 2001-04 pieņemtais FPSS 12:2001

FPSS 12. 2001. Fitosanitāro sertifikātu vadlīnijas. Roma, SAAK, *FAO*.

CPM-1 2006-04 pieprasīts pārskatīt FPSS 12:2001

SC 2006-11 apstiprinātā Specifikācija Nr. 38: Pārskatīšanai FPSS 7 un FPSS 12

EWG 2008-02 FPSS 12 sagatavots pārskatīšanai

SC 2009-05 izskatīts un apstiprināts FPSS projekts dalībnieku apspriedei

2009-06 dalībnieku apspriede

2010-02 Atbildīgais redaktors ir pārskatījis FPSS, ņemot vērā dalībnieku komentārus

SC-7 2010-05 izskatītais FPSS projekts

SC 2010-11 pārskatītais un apstiprinātais FPSS projekts iesniegts pieņemšanai *CPM*

CPM-6 2011-03 FPSS 12 apstiprināts, pārskatīts

FPSS 12. 2011 Fitosanitārie sertifikāti. Roma, SAAK, *FAO*.

SATURS

IEVADS	5
Pieņemšana	5
Piemērošanas joma	5
Atsauces.....	5
Definīcijas.....	5
Prasību izklāsts	6
VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA	7
FITOSANITĀRĀS SERTIFIKĀCIJAS PRASĪBAS	7
1. Fitosanitārie sertifikāti	7
1.1. Fitosanitāro sertifikātu mērķis	7
1.2. Fitosanitāro sertifikātu tipi un veidi.....	8
1.3. Fitosanitāro sertifikātu pielikumi.....	9
1.4. Elektroniskie fitosanitārie sertifikāti	9
1.5. Nosūtīšanas veids	9
1.6. Derīguma termiņš	9
2. Darbības ar izdotajiem fitosanitārajiem sertifikātiem	10
2.1. Fitosanitāro sertifikātu apliecinātās kopijas	10
2.2. Fitosanitāro sertifikātu aizvietošana	10
2.3. Labojumu veikšana fitosanitārajos sertifikātos	10
3. Apsvērumi attiecībā uz importētājvalstīm un NAAO, kuras izdod fitosanitāros sertifikātus	11
3.1. Nepieņemamie fitosanitārie sertifikāti.....	11
3.1.1. Nederīgie fitosanitārie sertifikāti	11
3.1.2. Viltotie fitosanitārie sertifikāti	12
3.2. Ievešanas prasības attiecībā uz fitosanitāro sertifikātu sagatavošanu un izdošanu	12
4. Specifiskie apsvērumi attiecībā uz fitosanitāro sertifikātu sagatavošanu un izdošanu	12
5. Vadlīnijas un prasības par to, kā aizpildāmas fitosanitārā sertifikāta izvešanai iedaļas.....	13
6. Apsvērumi attiecībā uz atpakaļizvešanas gadījumiem un tranzītu	19
6.1. Atpakaļizvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu izdošanas apsvērumi	19
6.2. Tranzīts	20
1. PIELIKUMS. Fitosanitārā sertifikāta izvešanai paraugs.....	22
2. PIELIKUMS. Fitosanitārā sertifikāta atpakaļizvešanai paraugs	23
1. PAPILDINĀJUMS. Elektroniskā sertifikācija, informācija par standarta XML shēmām un apmaiņas mehānismiem.....	25

2. PAPILDINĀJUMS. Ieteicamais papildu deklarāciju formulējums	26
---	----

IEVADS

Pieņemšana

Šo standartu pirmo reizi pieņēma Trešā fitosanitāro jautājumu pagaidu komisija 2001. gada aprīlī kā *Fitosanitāro sertifikātu vadlīnijas*. Pirmo pārskatīto standartu pieņēma Sestā fitosanitāro jautājumu komisija 2011. gada martā kā pašreizējo standartu FPSS 12:2011.

Piemērošanas joma

Šajā standartā noteiktas prasības un vadlīnijas fitosanitāro sertifikātu sagatavošanai un izdošanai¹ (fitosanitārie sertifikāti izvešanai un fitosanitārie sertifikāti atpakaļizvešanai).

Nacionālo augu aizsardzības organizāciju (NAAO) noteiktās specifiskās vadlīnijas attiecībā uz fitosanitārās sertifikācijas sistēmas prasībām un komponentiem ir pieejamas FPSS 7:2011.

Atsauces

SAAK (Starptautiskā augu aizsardzības konvencija) Roma, SAAK, FAO. [*IPPC. International Plant Protection Convention. Rome, IPPC, FAO.*]

FPSS 1. 2006. *Fitosanitārie principi augu aizsardzībai un fitosanitāro pasākumu piemērošanai starptautiskajā tirdzniecībā.* Roma, SAAK, FAO. [*ISPM 1. 2006. Phytosanitary principles for the protection of plants and the application of phytosanitary measures in international trade. Rome, IPPC, FAO.*]

FPSS 5. *Fitosanitāro terminu glosārijs.* Roma, SAAK, FAO. [*ISPM 5. Glossary of phytosanitary terms. Rome, IPPC, FAO.*]

FPSS 7. 2011 *Fitosanitārās sertifikācijas sistēma.* Roma, SAAK, FAO. [*ISPM 7. 2011. Phytosanitary certification system. Rome, IPPC, FAO.*]

FPSS 13. 2001. *Vadlīnijas par neatbilstības paziņošanas kārtību un ārkārtas rīcību.* Roma, SAAK, FAO. [*ISPM 13. 2001. Guidelines for the notification of non-compliance and emergency action. Rome, IPPC, FAO.*]

FPSS 18. 2003. *Vadlīnijas par apstarošanas izmantošanu kā fitosanitāru pasākumu.* Roma, SAAK, FAO. [*ISPM 18. 2003. Guidelines for the use of irradiation as a phytosanitary measure. Rome, IPPC, FAO.*]

FPSS 25. 2006. *Tranzīta kravas.* Roma, SAAK, FAO. [*ISPM 25. 2006. Consignments in transit. Rome, IPPC, FAO.*]

FPSS 32. 2009. *Preču kategorizēšana atbilstoši kaitīgo organismu riskam.* Roma, SAAK, FAO. [*ISPM 32. 2009. Categorization of commodities according to their pest risk. Rome, IPPC, FAO.*]

Definīcijas

Šajā standartā izmantoto fitosanitāro terminu definīcijas ir pieejamas FPSS 5.

¹ SAAK attiecas uz „fitosanitāro sertifikātu” izvešanas nolūkos un „fitosanitāro sertifikātu atpakaļizvešanai” atpakaļizvešanas nolūkos. Lai šo terminu izmantošana būtu vienkārša un saprotama, šajā standartā tiek izmantoti termini „fitosanitārais sertifikāts izvešanai” un „fitosanitārais sertifikāts atpakaļizvešanai”. Termins „fitosanitārie sertifikāti” (daudzskaitlī) attiecas uz abiem minētajiem sertifikātu tipiem.

Prasību izklāsts

Fitosanitārā sertifikācija tiek izmantota, lai pārliecinātos par to, vai kravas atbilst fitosanitārajām prasībām ievēšanai, un tās apstiprina NAAO. Fitosanitāro sertifikātu izvešanai vai atpakaļizvešanai var izdot tikai valsts ierēdnis, kurš ir tehniski kvalificēts un kuru likumīgi pilnvarojusi NAAO.

Fitosanitāro sertifikātu izvešanai parasti izdod tās valsts NAAO, kurā augi, augu produkti vai reglamentētie priekšmeti tika audzēti vai pārstrādāti. Fitosanitāro sertifikātu atpakaļizvešanai izdod atpakaļizvešanas valsts NAAO (valsts, kurā prece nav audzēta vai pārstrādāta), ja krava nav bijusi pakļauta invadēšanās riskam un atbilst importētājvalsts fitosanitārajām prasībām ievēšanai, un ir pieejams fitosanitārā sertifikāta oriģināleksemplārs vai apliecināta kopija.

NAAO ir jāizmanto SAAK fitosanitāro sertifikātu paraugs.

Ja nepieciešamā fitosanitārā informācija neietilpst fitosanitārajos sertifikātos paredzētajā vietā, šo informāciju var pievienot pielikumā.

Fitosanitārie sertifikāti ir jānosūta kopā ar kravu, vai arī tos var nosūtīt pa pastu vai citos veidos, vai, ja pastāv vienošanās starp valstīm, NAAO var lietot elektroniskos fitosanitāros sertifikātus, izmantojot standartizēto valodu, ziņojuma struktūru un protokolu apmaiņu.

Fitosanitāro sertifikātu derīguma termiņš var būt ierobežots, ņemot vērā to, ka kravas fitosanitārais statuss var mainīties pēc fitosanitārā sertifikāta izdošanas. Eksportētājvalsts vai importētājvalsts NAAO var piemērot konkrētus nosacījumus.

Ja fitosanitārie sertifikāti un fitosanitāro sertifikātu apliecinātās kopijas tiek aizvietotas un ja fitosanitārajos sertifikātos tiek veiktas izmaiņas, ir jāievēro īpašas procedūras. Nederīgi vai viltoti fitosanitārie sertifikāti netiek pieņemti.

Atpakaļizvešanas gadījumos pastāv īpaši apsvērumi, jo sevišķi tad, ja izvešanai paredzētā fitosanitārā sertifikāta izdošana netiek pieprasīta atpakaļizvešanas valstī un ja izcelsmes valstī ir nepieciešams veikt īpašus fitosanitāros pasākumus.

VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA

Fitosanitārā sertifikācija tiek izmantota, lai pārliecinātos par to, vai kravas atbilst fitosanitārajām ieviešanas prasībām, un tā tiek piemērota lielākajai daļai augu, augu produktu un citiem reglamentētajiem priekšmetiem, kuri tiek tirgoti starptautiski. Fitosanitārā sertifikācija veicina augu, tostarp kultivēto un nekultivēto/neapsaimniekoto augu un savvaļas floras (tostarp ūdensaugu), dzīvotņu un ekosistēmu aizsardzību importētājvalstīs. Fitosanitārā sertifikācija veicina arī augu, augu produktu un citu reglamentēto priekšmetu starptautisko tirdzniecību, nodrošinot ar starptautiski saskaņotu dokumentu un veicot ar to saistītās procedūras.

SAAK V panta 2. punkta a) apakšpunktā noteikts, kā būtu jāizdod fitosanitārie sertifikāti:

Pārbaudi un citus attiecīgos pasākumus, kuru rezultātā tiek izdoti fitosanitārie sertifikāti, drīkst veikt tikai oficiālā nacionālās augu aizsardzības organizācija, vai arī tā jāveic šīs organizācijas vadībā. Fitosanitāros sertifikātus izdod tikai valsts ierēdņi, kuri ir tehniski kvalificēti un kurus oficiālā nacionālā augu aizsardzības organizācija ir likumīgi pilnvarojusi rīkoties tās vārdā un tās vadībā, ar nosacījumu, ka šiem ierēdņiem ir tādas zināšanas un to rīcībā ir tāda informācija, ka importētājas līgumslēdzēja puse var pieņemt fitosanitāros sertifikātus ar pārliecību par šo dokumentu uzticamību.

[Skatīt arī FPSS 7:2011]

1997. gadā *FAO* konferencē, SAAK 1997. gada pārskatītās versijas pieņemšanas laikā, tika noskaidrots: "Ir saprotams, ka .."valsts ierēdņi, kuri ir tehniski kvalificēti un kurus nacionālā augu aizsardzības organizācija ir likumīgi pilnvarojusi", ir nacionālās augu aizsardzības organizācijas darbinieki." "Valsts" šajā sakarībā nozīmē to, ka viņus nodarbina valdība, nevis privātais uzņēmums. "Ir nacionālās augu aizsardzības organizācijas darbinieki" nozīmē to, ka darbinieks var būt nodarbināts NAAO, bet viņam nav obligāti jābūt tieši nodarbinātam NAAO.

SAAK nosaka arī prasības fitosanitāro sertifikātu parauga izmantošanai (V panta 3. punktā):

Ikvienu līgumslēdzēja puse apņemas nepieprasīt, lai augu vai augu produktu, vai citu reglamentēto priekšmetu kravām, kuras ievestas attiecīgās valsts teritorijā, būtu tāds fitosanitārais sertifikāts, kas neatbilst šīs Konvencijas pielikumā norādītajiem paraugiem. Visām papildu prasībām attiecībā uz papildu deklarācijām ir jābūt tehniski pamatotām.

FITOSANITĀRĀS SERTIFIKĀCIJAS PRASĪBAS

1. Fitosanitārie sertifikāti

1.1. Fitosanitāro sertifikātu mērķis

Fitosanitārie sertifikāti tiek izdoti tādēļ, lai apliecinātu to, ka augi, augu produkti un citi reglamentētie priekšmeti atbilst importētājvalstu fitosanitārajām ieviešanas prasībām un atbilst sertifikācijas paziņojumam. Fitosanitāros sertifikātus var izdot arī tādēļ, lai atbalstītu atpakaļizvešanas sertifikāciju citās valstīs. Fitosanitārie sertifikāti ir jāizdod tikai šādos nolūkos.

1.2. Fitosanitāro sertifikātu tipi un veidi

SAAK pielikumā ir divi sertifikātu tipi: "fitosanitārais sertifikāts" (skatīt šī standarta 1. pielikumu) izvešanas nolūkos un "atpakaļizvešanai paredzētais fitosanitārais sertifikāts" (skatīt šī standarta 2. pielikumu) atpakaļizvešanas nolūkos².

Izvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu parasti izdod izcelsmes valsts NAAO. Izvešanai paredzētais fitosanitārais sertifikāts raksturo kravu un ar sertifikācijas paziņojumu, papildu delarācijām un apstrāžu raksturojumu apliecina to, ka kravas fitosanitārais statuss atbilst fitosanitārajām prasībām ieviešanai. Izvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu var izdot arī noteiktos atpakaļizvešanas gadījumos attiecībā uz tiem augiem, augu produktiem un citiem reglamentētiem priekšmetiem, kuru izcelsmes valsts nav atpakaļizvešanas valsts, ja kravas fitosanitāro statusu var noteikt atpakaļizvešanas valsts (piem., veicot pārbaudi).

Atpakaļizvešanas valsts NAAO var izdot atpakaļizvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu atpakaļizvešanai gadījumā, ja kravas prece nav audzēta vai pārstrādāta, lai mainītu tās būtību šajā valstī, un tikai tad, ja ir pieejams izvešanai paredzētā fitosanitārā sertifikāta oriģināleksemplārs vai tā apliecināta kopija. Atpakaļizvešanai paredzētais fitosanitārais sertifikāts nodrošina saistību ar fitosanitāro sertifikātu, kas izdots eksportētājvalstī un ņem vērā jebkādas fitosanitārā statusa izmaiņas, kas varēja notikt atpakaļizvešanas valstī.

Divu fitosanitāro sertifikātu tipu izdošanas pārvaldīšanas procedūras un to leģitimitātes nodrošināšanas sistēmas ir vienādas.

Saskaņā ar SAAK V panta 2. punkta b) apakšpunktu SAAK fitosanitāro sertifikātu paraugs piedāvā standartizētu formulējumu, kas ir jāievēro fitosanitārā sertifikāta sagatavošanā. Fitosanitāro sertifikātu standartizācija ir nepieciešama tādēļ, lai nodrošinātu konsekveni, to, ka tos ir viegli pazīt un ka tiek norādīta būtiskākā informācija. NAAO tiek mudinātas izmantot vienotu formātu fitosanitārajiem sertifikātiem izvešanai un vienotu formātu fitosanitārajiem sertifikātiem atpakaļizvešanai, kā arī ievietot fitosanitāro sertifikātu formāta paraugu Starptautiskajā portālā par fitosanitārajiem jautājumiem (IPP) (<https://www.ippc.int>) tādā veidā, lai novērstu viltošanu.

Fitosanitārie sertifikāti var būt papīra formā vai, ja importētājvalsts NAAO to atļauj, elektroniskā formā.

Elektroniskie fitosanitārie sertifikāti ir papīra formā izdoto fitosanitāro sertifikātu formulējuma un datu, tostarp sertifikācijas paziņojuma, elektroniskais ekvivalents, ko eksportētājvalsts NAAO nosūta importētājvalsts NAAO, izmantojot autentiskus un drošus elektroniskos līdzekļus. Elektroniskajā fitosanitārajā sertifikātā nav iekļauta teksta apstrāde vai citas papīra formu elektroniskas izstrādes, kas vēlāk tiek izplatītas neelektroniskā formā. Tā nav arī papīra formā esošā sertifikāta elektroniskās versijas nosūtīšana (piem., pa e-pastu).

NAAO ir jāpiemēro drošības pasākumi pret fitosanitāro sertifikātu viltošanu, piemēram, sertifikātiem jāizmanto īpašs papīrs, tajos jābūt ūdenszīmēm vai īpašiem iespaidumiem. Atbilstoši drošības pasākumi jāpiemēro arī tad, ja tiek izmantots elektroniskais sertifikāts.

Fitosanitārie sertifikāti nav derīgi, ja visas prasības nav izpildītas un eksportētājvalsts vai atpakaļizvešanas valsts NAAO tos nav datējusi, parakstījusi un apzīmogojusi, marķējusi vai aizpildījusi elektroniski.

² Skat. Piemērošanas joma, 1. atsauce par terminoloģiju.

1.3. Fitosanitāro sertifikātu pielikumi

Ja nepieciešamās informācijas apjoms pārsniedz tai paredzēto vietu fitosanitārajos sertifikātos, var pievienot pielikumu. Pielikumā jābūt norādītai tikai tādai informācijai, kas ir nepieciešama fitosanitārajos sertifikātos. Uz visām pielikuma lappusēm ir jābūt fitosanitāro sertifikātu numuriem, un tām jābūt datētām, parakstītām un apzīmogatām tādā pašā veidā, kā tas ir prasīts fitosanitārajos sertifikātos. Atbilstošajā fitosanitāro sertifikātu iedaļā ir jābūt norādei uz jebkuru no pielikumiem. Ja pielikumā ir vairāk nekā viena lappuse, lappusēm jābūt numurētām un lappušu skaitam norādītam fitosanitārajos sertifikātos. Citus dokumentus, tādus kā Konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (*CITES*) sertifikātus, var kravam pievienot kopā ar fitosanitāro sertifikātu, bet šādus dokumentus nedrīkst uzskatīt par fitosanitāro sertifikātu pielikumiem un tajos nedrīkst lietot norādes attiecībā uz fitosanitāro sertifikātu.

1.4. Elektroniskie fitosanitārie sertifikāti

Elektroniskos fitosanitāros sertifikātus var izdot tad, ja tos pieņem importētājvalsts NAAO.

Lai izmantotu elektroniskos fitosanitāros sertifikātus, NAAO ir jāizstrādā sistēmas, kas sagatavo šos sertifikātus, izmantojot standartizētu valodu, ziņojuma struktūru un apmaiņas protokolus. 1. pielikumā [tiek pilnveidots, labot pielikuma statusu, ja nepieciešams] ir norādījumi par standartizētu valodu, ziņojuma struktūru un apmaiņas protokoliem.

Elektroniskos fitosanitāros sertifikātus var izmantoti, ievērojot šādus nosacījumus:

- To izdošanas un nosūtīšanas veids un drošības līmenis importētājvalsts NAAO un attiecīgā gadījumā citu iesaistīto valstu NAAO ir pieņemams.
- Sniegtā informācija atbilst SAAK fitosanitāro sertifikātu paraugam.
- Saskaņā ar SAAK ir īstenots fitosanitārās sertifikācijas mērķis.
- Ir iespējams pienācīgi konstatēt un noteikt tās NAAO identitātes autentiskumu, kura ir izdevusi šo sertifikātu.

1.5. Nosūtīšanas veids

Fitosanitārie sertifikāti ir jāpievieno tām kravam, attiecībā uz kurām tie ir izdoti. Ja importētājvalsts NAAO to atbalsta, tad fitosanitāros sertifikātus var arī atsevišķi nosūtīt pa pastu vai citā veidā. Ja tiek izmantoti elektroniskie sertifikāti, tiem tiešā veidā ir jābūt pieejamiem attiecīgajiem NAAO ierēdņiem. Jebkurā gadījumā elektroniskajiem sertifikātiem ir jābūt pieejamiem importētājvalsts NAAO pēc kravas pienākšanas.

1.6. Derīguma termiņš

Kravas fitosanitārais statuss var mainīties pēc fitosanitārā sertifikāta izdošanas, tāpēc eksportētājvalsts vai atpakaļizvešanas valsts NAAO var nolemt ierobežot fitosanitāro sertifikātu derīguma termiņu pēc to izdošanas un pirms izvešanas.

Eksportētājvalsts vai atpakaļizvešanas valsts NAAO var izvērtēt situāciju un noteikt atbilstošu derīguma termiņu pirms izvešanas, ņemot vērā iespējamību, ka krava var kļūt invadēta vai piesārņota pirms izvešanas vai atpakaļizvešanas. Šādu iespējamību var ietekmēt iepakojums (slēgta kartona vai vaļīgs iepakojums) un uzglabāšanas vide (ārā vai noslēgtā

telpā), preces veids un pārvadāšana, gadalaiks un kaitīgo organismu veids. Izvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu joprojām var izmantot arī pēc šī perioda, lai izdotu atpakaļizvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu, ar nosacījumu, ka krava nav bijusi pakļauta invadēšanās riskam un prece joprojām atbilst importētājvalsts fitosanitārajām ieviešanas prasībām.

Importētājvalstu NAAO var noteikt fitosanitārā sertifikāta derīguma termiņu arī kā daļu no fitosanitārajām prasībām ieviešanai.

2. Darbības ar izdotajiem fitosanitārajiem sertifikātiem

2.1. Fitosanitāro sertifikātu apliecinātās kopijas

Apliecināta kopija ir fitosanitārā sertifikāta oriģināleksemplāra kopija, ko NAAO ir pārbaudījusi (apzīmogojusi, datējusi un parakstījusi), norādot, ka tā ir fitosanitārā sertifikāta oriģināleksemplāra īsta kopija. To var izdot pēc eksportētāja pieprasījuma. Kopija nevar aizvietot oriģināleksemplāru. Šādas kopijas galvenokārt tiek izmantotas atpakaļizvešanas nolūkos.

2.2. Fitosanitāro sertifikātu aizvietošana

Pēc eksportētāja pieprasījuma fitosanitāros sertifikātus var aizvietot tādai kravai, kurai fitosanitārais sertifikāts jau bijis izdots. Aizvietošana ir iespējama tikai ārkārtas gadījumos (piem., izdotais fitosanitārais sertifikāts ir bojāts; adrešu, galamērķa valsts vai ieviešanas punktu maiņa; nepietiekama vai nepareiza informācija), un to veic tās valsts NAAO, kuras izdotais fitosanitārais sertifikāts tiek aizvietots.

Visos gadījumos fitosanitārā sertifikāta izdevējai NAAO ir jāpieprasa, lai eksportētāji atdod fitosanitāro sertifikātu oriģināleksemplāru un apliecinātās kopijas, kuras ir izdotas šīm kravām.

Citas prasības, kas attiecas uz fitosanitāro sertifikātu aizvietošanu, ir šādas:

- izdevējvalsts NAAO ir jāsaņem un jāanulē atdotie fitosanitārie sertifikāti, kurus paredzēts aizvietot. Jaunajam fitosanitārajam sertifikātam nedrīkst būt tāds pats numurs kā tam sertifikātam, kas tiek aizvietots. Sertifikāta oriģināleksemplāra numuru nedrīkst izmantot atkārtoti.
- ja iepriekš izdotos fitosanitāros sertifikātus nav iespējams atdot un NAAO tos nevar aizsargāt un kontrolēt (piemēram, tāpēc, ka tie ir pazaudēti vai atrodas citā valstī), NAAO var nolemt, ka ir atbilstoši šo sertifikātu aizvietot. Jaunajam fitosanitārajam sertifikātam nedrīkst būt tāds pats numurs kā tam fitosanitārajam sertifikātam, kas ir aizvietots, bet tajā jābūt norādei par to, iekļaujot papildu deklarāciju, ka "šis sertifikāts aizvieto un anulē fitosanitāro sertifikātu nr. [ievietot numuru], kas izdots [ievietot datumu]".

2.3. Labojumu veikšana fitosanitārajos sertifikātos

Fitosanitārajos sertifikātos nevajadzētu veikt izmaiņas, jo tās var radīt šaubas par fitosanitāro sertifikātu derīgumu. Ja izmaiņu veikšana tomēr ir nepieciešama, tad fitosanitāro sertifikātu oriģināleksemplārā tās drīkst veikt tikai izdevēja NAAO. Izmaiņām ir jābūt minimālām, un izdevējai NAAO tās ir jāapstiprina ar zīmogu, jādatē un jāparaksta.

3. Apsvērumi attiecībā uz importētājvalstīm un NAAO, kuras izdod fitosanitāros sertifikātus

Importētājvalstu NAAO fitosanitāros sertifikātus var pieprasīt vienīgi attiecībā uz reglamentētajiem priekšmetiem. Parasti tie ir augi un augu produkti, bet tie var būt arī tādi priekšmeti kā tukši konteineri, transportlīdzekļi un organismi, kas nav augi, kuriem fitosanitāro pasākumu piemērošana ir tehniski pamatota.

Importētājvalstu NAAO nedrīkst pieprasīt fitosanitāros sertifikātus attiecībā uz augu produktiem, kuri pārstrādāti tā, ka nepastāv reglamentēto kaitīgo organismu ieviešanas iespēja, vai attiecībā uz citiem priekšmetiem, attiecībā uz kuriem veikt fitosanitāros pasākumus nav nepieciešams (skatīt SAAK VI panta 2. punktu un FPSS 32:2009).

NAAO ir divpusēji jāvienojas, ja pastāv uzskatu atšķirības par fitosanitāro sertifikātu pieprasīšanas tehnisko pamatojumu. Fitosanitāro sertifikātu prasībām ir jābūt saskaņā ar pārredzamības, nediskriminācijas, nepieciešamības un tehniskā pamatojuma principiem (skatīt FPSS 1:2006).

3.1. Nepieņemamie fitosanitārie sertifikāti

Importētājvalstu NAAO nepieņem tos fitosanitāros sertifikātus, kurus tās uzskata par nederīgiem vai viltotiem. Saskaņā ar FPSS 13:2001 par nepieņemamiem vai aizdomīgiem sertifikātiem pēc iespējas drīzāk ir jāpaziņo norādītās izdevējas valsts NAAO. Ja importētājvalsts NAAO rodas aizdomas, ka fitosanitārie sertifikāti varētu būt nepieņemami, tai ir tiesības nekavējoties lūgt palīdzību eksportētājvalsts vai atpakaļizvešanas valsts NAAO, lai noteiktu, vai fitosanitārie sertifikāti ir vai nav derīgi. Ja tas nepieciešams, eksportētājvalsts vai atpakaļizvešanas valsts NAAO ir jāveic korektīvie pasākumi un jāpārskata fitosanitāro sertifikātu izdošanas sistēmas, lai nodrošinātu to, ka fitosanitārie sertifikāti tiek saistīti ar augstu uzticamības līmeni.

3.1.1. Nederīgie fitosanitārie sertifikāti

Fitosanitārie sertifikāti nav derīgi, piemēram, ja tajos ir:

- nepilnīga vai nepareiza informācija;
- nepatiesa vai maldinoša informācija;
- pretrunīga vai neatbilstoša informācija;
- fitosanitāro sertifikātu paraugam neatbilstošs formulējums vai informācija;
- informācija, kuru pievienojušas nepilnvarotas personas;
- veiktas neatļautas (neapzīmogotas, bez datuma vai paraksta) izmaiņas vai dzēsumi;
- beidzies to derīguma termiņš, izņemot gadījumus, kad tas tiek izmantots kā apliecināta kopija atpakaļizvešanai;
- ja tas ir nesalasāms (piem., neskaidri uzrakstīts, sabojāts);
- ja kopijas nav apliecinātas;
- ja tie nosūtīti, izmantojot NAAO neatļautu nosūtīšanas veidu (elektronisku fitosanitāro sertifikātu gadījumā)
- tādu augu, augu produktu un citu reglamentēto priekšmetu fitosanitārā sertifikācija, kurus ir aizliegts ievest.

Tie ir arī fitosanitāro sertifikātu noraidīšanas vai papildu informācijas pieprasīšanas iemesli.

3.1.2. Viltotie fitosanitārie sertifikāti

Parasti viltoti fitosanitārie sertifikāti ir tie, kuri

- izdoti, šim nolūkam izmantojot veidlapas, kuru lietošana nav atļauta;
- izdevēja NAAO nav datējusi, apzīmogojusi vai marķējusi un parakstījusi;
- ir izdevušas personas, kuras nav pilnvaroti valsts ierēdņi.

Viltoti fitosanitārie sertifikāti nav derīgi. NAAO, kura izdod fitosanitāros sertifikātus, ir jāsteno drošības pasākumi pret to viltošanu. Elektronisko fitosanitāro sertifikātu gadījumā drošības pasākums pret viltošanu ir elektroniskās sertifikācijas mehānisma elements. Ja eksportētājvalsts NAAO tiek paziņots par neatbilstību prasībām, tai jāveic korektīvie pasākumi.

3.2. Ievešanas prasības attiecībā uz fitosanitāro sertifikātu sagatavošanu un izdošanu

Importētājvalstis bieži nosaka ievēšanas prasības, kuras jāievēro fitosanitāro sertifikātu sagatavošanā un izdošanā. Piemēram, importētājvalstis var norādīt:

- lai fitosanitārie sertifikāti būtu aizpildīti konkrētā valodā vai kādā no minētajām valodām (tomēr valstis tiek mudinātas izmantot vienu no *FAO* oficiālajām valodām, vēlams angļu valodu);
- laika posmu, kas paredzēts izdošanai pēc pārbaudes vai apstrādes, un laika posmu starp fitosanitāro sertifikātu izdošanu un kravas nosūtīšanu no eksportētājvalsts;
- lai fitosanitārais sertifikāts būtu aizpildīts mašīnrakstā vai, ja tas aizpildīts ar roku, ar salasāmiem lielajiem burtiem (ja konkrētajā valodā tas ir iespējams);
- mērvienības, kuras ir jāizmanto kravas aprakstā un attiecībā uz citiem deklarētajiem apjomiem.

4. Specifiskie apsvērumi attiecībā uz fitosanitāro sertifikātu sagatavošanu un izdošanu

Fitosanitāros sertifikātus drīkst izdot tikai tie valsts ierēdņi, kuri ir tehniski kvalificēti un kurus atbilstoši pilnvarojusi NAAO.

Fitosanitāros sertifikātus var izdot tikai tad, ja ir apstiprināts, ka fitosanitārās prasības ievēšanai ir izpildītas.

Fitosanitārajos sertifikātos jābūt nepieciešamajai informācijai, lai precīzi identificētu kravu, uz kuru attiecas šī informācija.

Fitosanitārajos sertifikātos jābūt tikai tādai informācijai, kas saistīta ar fitosanitārajiem jautājumiem. Tajos nedrīkst būt paziņojumi, kuri neattiecas uz fitosanitārajām prasībām, piemēram, par dzīvnieku vai cilvēku veselību, pesticīdu atliekām, radioaktīvāti, komerciālā informācija (piem., kredīta vēstules) vai informācija par kvalitāti.

Lai atvieglotu atsauču uz citiem fitosanitārajiem sertifikātiem un ar fitosanitāro sertifikāciju nesaistītiem dokumentiem (piem., kredītvēstulēm, preču pavadzīmēm, *CITES* sertifikātiem) lietošanu, fitosanitārajiem sertifikātiem var pievienot piezīmes, kas tos saista ar to attiecīgo dokumentu identifikācijas kodu, simbolu vai numuriem, kuriem šo atsauču izmantošana ir nepieciešama. Šādas piezīmes ir jāizmanto tikai nepieciešamības gadījumā, un tās nevar uzskatīt par fitosanitārā sertifikāta daļu.

Visām fitosanitārā sertifikāta iedaļām ir jābūt aizpildītām. Ja ieraksts netiek izdarīts, tad tā vietā ir jāieraksta vārds „nav” vai arī jāievelk līnija, vai visa iedaļa jāpārsvītro, lai nebūtu iespējams veikt neatļautus papildinājumus.

Kravu atpakaļizvešanas gadījumā var būt nepieciešama specifiska informācija no izcelsmes valsts; taču to var neiekļaut izvešanai paredzētajā fitosanitārā sertifikātā (piem., specifiskas informācijas trūkums izvešanai paredzētajā fitosanitārā sertifikāta papildu deklarācijā, vai arī atpakaļizvešanas valsts izvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu vispār nepieprasa). Šādos gadījumos, ja specifiskas fitosanitārās prasības ievēšanai nevar tikt izpildītas atpakaļizvešanas valstī, atpakaļizvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu nevar izdot. Tomēr ir pieļaujama šāda turpmāk minētā rīcība:

- Ja atpakaļizvešanas valsts pieprasa izvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu, pēc eksportētāju pieprasījuma izcelsmes valsts NAAO var sniegt papildu fitosanitāro informāciju (piem., augšanas perioda pārbaudes rezultātus), kuru pieprasa atpakaļizvešanas valsts. Šī informācija var būt nepieciešama, lai izdotu atpakaļizvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu. Šī informācija būtu jānorāda papildu deklarācijas iedaļā, kuras apakšvirsraksts ir "Papildu oficiālā fitosanitārā informācija" (skatīt 5. nodaļu).
- Ja atpakaļizvešanas valsts nepieprasa izvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu, pēc eksportētāja pieprasījuma izcelsmes valsts NAAO tomēr var izdot izvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu. Tā tas varētu būt saistībā ar kravām, kuras paredzētas atpakaļizvest uz citām valstīm, lai sniegtu papildu fitosanitāro informāciju, kas nepieciešama, lai izdotu atpakaļizvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu.

Abos iepriekšminētajos gadījumos atpakaļizvešanas valstij ir jānodrošina tas, lai kravas identitāte tiktu saglabāta un tā netiktu pakļauta invadēšanās riskam.

Fitosanitārie sertifikāti ir jāizdod pirms kravas nosūtīšanas, taču tos var izdot arī pēc kravas nosūtīšanas, ja:

- tiek nodrošināta kravas fitosanitārā drošība, un
- eksportētājvalsts NAAO ir veikusi paraugu ņemšanu, pārbaudi un apstrādes, kas vajadzīgas, lai izpildītu fitosanitārās prasības ievēšanai pirms kravas nosūtīšanas.

Ja šie nosacījumi nav izpildīti, fitosanitārie sertifikāti netiek izdoti.

Ja fitosanitārie sertifikāti tiek izdoti pēc nosūtīšanas, pārbaudes datums pēc importētājvalsts pieprasījuma ir jānorāda papildu informācijas iedaļā.

5. Vadlīnijas un prasības par to, kā aizpildāmas fitosanitārā sertifikāta izvešanai iedaļas

Informācija par to, kā aizpildāmas fitosanitārā sertifikāta izvešanai iedaļas, ir šāda:

[Iedaļu nosaukumi treknrakstā attiecas uz sertifikāta parauga iedaļām, skatīt paraugu 1. pielikumā]

Nr. _____

Katram fitosanitārajam sertifikātam izvešanai ir jābūt ar unikālu identifikācijas numuru, kas dotu iespēju noteikt, no kurienes ir krava, kā arī atvieglotu pārbaūžu veikšanu un noderētu saistībā ar lietvedību.

_____ augu aizsardzības organizācija

Šeit ir jānorāda valsts, kas izdevusi izvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu, kā arī NAAO.

ADRESĀTS: _____ augu aizsardzības organizācija(-as)

Šeit ir jānorāda importētājvalsts. Ja tranzīta valstij un importētājvalstij ir specifiskas fitosanitārās prasības, tostarp tās pieprasa izvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu, tad šeit ir jānorāda abu valstu nosaukumi un tranzīta valsts. Ir jāraugās, lai ikvienas valsts ieviešanas un tranzīta prasības tiktu ievērotas un atbilstoši norādītas. Gadījumos, kad krava ir ieviesta un pēc tam atpakaļizvesta uz citu valsti, var norādīt abu valstu nosaukumus, ja tiek ievērotas abu valstu fitosanitārās prasības ieviešanai.

Kravas apraksts**Eksportētāja nosaukums un adrese: _____**

Šī informācija atklāj kravas izcelsmi, lai atvieglotu konkrētās kravas izsekojamību un pārbaudi, ko veic eksportētājvalsts NAAO. Eksportētāja adresei ir jābūt eksportētājvalstī. Ja eksportētājs ir starptautisks uzņēmums ar ārzemju adresi, var norādīt eksportētāja vietējā pārstāvja vai kravas nosūtītāja nosaukumu un adresi.

Saņēmēja nosaukums un adrese: _____

Šeit ierakstītais vārds un adrese ir jānorāda pietiekami precīzi, lai importētājvalsts NAAO varētu apstiprināt kravas saņēmēja identitāti un, ja nepieciešams, spētu veikt prasībām neatbilstošās ievestās preces atpakaļizsekojamību. Gadījumos, kad saņēmējs nav zināms, var ierakstīt „Pēc pasūtījuma”, ja šo terminu atļauj izmantot importētājvalsts NAAO un tā piekrīt jebkādam ar to saistītajam riskam. Importētājvalsts var pieprasīt, lai saņēmēja adrese būtu importētājvalstī.

Iepakojumu skaits un apraksts: _____

Ir jānorāda iepakojuma vienību skaits un iepakojuma apraksts. Šajā iedaļā ir jāsniedz pietiekami daudz precīzas informācijas, lai importētājvalsts NAAO spētu saskatīt saikni starp izvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu ar attiecīgo kravu. Dažos gadījumos (piem., pārvadājot graudus vai kokmateriālus), kravas pārvadāšanas taru un/vai dzelzceļa vagonus uzskata par iepakojumu un var norādīt to skaitu (piem., 10 konteineri). Beztaras kravu gadījumā var lietot terminu "beztaras".

Marķējums: _____

Ir jānorāda marķējums uz iepakojuma (piem., partijas numuriem, sērijas numuriem vai zīmola nosaukumiem) un pārvadāšanas identifikācijas numuri vai nosaukumi (piem., konteineru un dzelzceļa vagonu identifikācijas numuri vai beztaras kravu gadījumā – kuģa vārds), ja tas nepieciešams kravas identifikācijas nolūkos.

Izcelsmes vieta: _____

Izcelsmes vieta ir vieta, kur prece audzēta vai ražota un kur varēja notikt iespējamā invadēšanās un piesārņošanās ar reglamentētiem kaitīgajiem organismiem. Visos gadījumos ir jānorāda izcelsmes valsts vai valstis. Parasti krava savu fitosanitāro statusu iegūst izcelsmes vietā. Valstis var pieprasīt, lai tiktu norādīts no kaitīgajiem organismiem brīvo teritoriju, no kaitīgajiem organismiem brīvo ražošanas vietu vai no kaitīgajiem organismiem brīvo ražošanas vietas daļas nosaukums un kods. Sīkāku informāciju par teritorijām, ražošanas vietām vai ražošanas vietas daļām, kas ir brīvas no kaitīgajiem organismiem, var sniegt papildu deklarācijas iedaļā.

Ja prece ir pārpakota, uzglabāta vai pārvietota, tās fitosanitārais statuss laika gaitā var mainīties saistībā ar to, ka tās jaunā atrašanās vieta var invadēties un tikt piesārņota ar reglamentētajiem kaitīgajiem organismiem. Fitosanitārais statuss var mainīties arī preces

apstrādes, dezinfekcijas vai pārstrādes laikā, kuru veicot tiek novērsta iespējamā invadēšanās vai piesārņošanās. Tādējādi prece savu fitosanitāro statusu var iegūt vairāk nekā vienā vietā. Šādos gadījumos katra valsts un vieta, ja tas nepieciešams, ir jādeklarē, sākotnējo izcelsmes vietu norādot iekavās, piem., norāda "eksportētājvalsts X (izcelsmes valsts Y)".

Ja vienā kravā ir dažādas partijas no dažādām vietām vai valstīm, tad, ja nepieciešams, ir jānorāda visas valstis un vietas. Lai šādos gadījumos palīdzētu veikt atpakaļizekojamību, ir jāidentificē vispiemērotākā vieta izsekošanas veikšanai, piemēram, eksportējošais uzņēmums, kur tiek uzglabāta dokumentācija.

Ja augi tikuši ievesti vai pārvietoti valstī un tur noteiktu periodu audzēti (tas atkarīgs no konkrētās preces, bet parasti tas ir augšanas periods vai ilgāk), var uzskatīt, ka šo augu izcelsmes valsts vai vieta ir mainījusies, ja šo augu fitosanitāro statusu noteikusi tikai šī valsts vai turpmākās augšanas vieta.

Deklarētais pārvadājumu veids: _____

Šajā iedaļā jānorāda tas, kā prece ir transportēta, kad tā aizvesta no valsts, kurā tā sertificēta. Var izmantot tādus terminus kā „okeāna kuģis”, „laiva”, „lidmašīna”, „autoceļš”, „kravas automašīna”, „dzelzceļš”, „nodots personīgi rokās”. Ja tas zināms, tad var norādīt arī kuģa vārdu un reisa numuru vai lidojuma reisa numuru. Pārvadāšanas veidus parasti deklarē eksportētājs. Bieži vien tas būs tikai pirmais no pārvadāšanas veidiem, kas izmantots tieši pēc tam, kad saņemts izvešanai paredzētais fitosanitārais sertifikāts. Kravas bieži tiek pārvietotas tādā veidā, ka pārvadāšanas veidi var mainīties, piemēram, konteiners, kas ir pārvietots no kuģa uz kravas automašīnu. Ja kravu var identificēt pēc marķējuma, pietiek deklarēt tikai pirmo pārvadāšanas veidu. Tāpēc nav noteikts, ka attiecīgais pārvadāšanas veids tiks izmantots, ierodoties importētājvalstī.

Deklarētais ievēšanas punkts: _____

Tam jābūt pirmajam ievēšanas punktam galamērķa valstī vai, ja tas nav zināms, ir jānorāda valsts. Ja krava tranzītā tiek vesta caur citu valsti, to nepieciešams norādīt, ja tranzīta valsts ir izvirzījusi fitosanitārās prasības attiecībā uz kravu tranzītu. Iekavās jānorāda tranzīta valsts ievēšanas punkts vai, ja tas nav zināms, valsts nosaukums.

Ievēšanas punktu deklarē eksportētājs, kad tiek izdots izvešanai paredzētais fitosanitārais sertifikāts. Ievēšanas punkts dažādu iemeslu dēļ var mainīties, un tas, ka prece valstī tiek ieviesta citā vietā, nevis izmantojot deklarēto ievēšanas punktu, parasti var neuzskatīt par neatbilstību. Taču tad, ja importētājvalsts NAAO savās fitosanitārajās prasībās nosaka īpašus ievēšanas punktus, vienam no šiem īpašajiem ievēšanas punktiem ir jābūt deklarētam un krava ir jātransportē caur šo punktu.

Produkcijas nosaukums un deklarētais daudzums: _____

Šajā iedaļā jāsniedz izsmeļošs preces raksturojums un jānorāda augu, augu produktu vai citu reglamentēto priekšmetu nosaukums, mērvienība, kā arī pēc iespējas precīzāk jānorāda daudzums, lai importētājvalsts NAAO varētu pārbaudīt kravas saturu. Lai atvieglotu identifikāciju, var pievienot starptautiskos kodus (piem., muitas kodus) un starptautiski atzītas mērvienības un terminus (piem., metrisko sistēmu). Tā kā dažādas fitosanitārās prasības ievēšanai var attiekties uz dažādiem paredzētajiem lietojumiem (piem., salīdzinot patērēšanu ar audzēšanu) vai dažādām apstrādes pakāpēm (piem., salīdzinot svaigu ar kaltētu), ir jāprecizē paredzētais lietojums vai apstrādes pakāpe. Ieraksti nedrīkst attiekties uz tirdzniecības nosaukumiem, izmēriem vai citiem komerciāliem terminiem.

Augu botāniskie nosaukumi: _____

Informācijai, kura šeit norādīta, jāpalīdz identificēt augus un augu produktus, izmantojot atzītus zinātniskus nosaukumus, vismaz ģints līmenī, bet vēlams sugas līmenī.

Attiecībā uz dažiem reglamentētajiem priekšmetiem un produktiem, kam ir sarežģīts sastāvs, tādiem kā lopbarība, varētu būt neiespējami norādīt botānisko nosaukumu. Šādos gadījumos importētājvalstu vai eksportētājvalstu NAAO var vienoties par piemērotu kopīgu deskriptora nosaukumu vai lietot vārdus „Nav piemērojams” vai „N/P”.

Sertifikācijas paziņojums

Ar šo apliecinā, ka šeit aprakstītie augi, augu produkti un citi reglamentētie priekšmeti ir pārbaudīti un/vai testēti saskaņā ar atbilstošām oficiālajām procedūrām un tiek uzskatīti par brīviem no karantīnas kaitīgajiem organismiem, kurus noteikusi importētāja līgumslēdzēja puse, un saskaņā ar importētājas līgumslēdzējas puses pašreizējām fitosanitārajām prasībām, tostarp tām, kuras attiecas uz reglamentētajiem nekarantīnas organismiem.

Tiek uzskatīts, ka tie praktiski ir brīvi no citiem kaitīgiem organismiem.* [*Fakultatīvais noteikums]

Lielākajā daļā gadījumu pastāv specifiskas fitosanitārās prasības vai arī reglamentētie kaitīgie organismi tiek precizēti un sertifikācijas paziņojums izvešanai paredzētajā fitosanitārajā sertifikātā tiek izmantots, lai apliecinātu atbilstību šīm fitosanitārajām ieviešanas prasībām.

Tad, ja fitosanitārās prasības ieviešanai nav precizētas, eksportētājvalsts NAAO var sertificēt kravas vispārīgo fitosanitāro statusu attiecībā uz jebkuriem kaitīgajiem organismiem, kurus tā uzskata par fitosanitāro problēmu.

Eksportētājvalstu NAAO savos fitosanitārajos sertifikātos var iekļaut fakultatīvo noteikumu. Importētājvalstu NAAO nevar pieprasīt, lai fakultatīvais noteikums tiktu pievienots.

Atbilstošas oficiālās procedūras ir procedūras, kuras veic NAAO vai NAAO pilnvarotās personas fitosanitārās sertifikācijas nolūkos. Attiecīgā gadījumā šīm procedūrām jābūt saskaņotām ar FPSS. Importētājvalsts NAAO var precizēt šīs procedūras, ņemot vērā jebkuru atbilstošu FPSS.

„Uzskatīts par brīvu no karantīnas organismiem” – runa ir par kaitīgo organismu nesastopamību, izteiktu skaitļos vai daudzumos, ko var noteikt, piemērojot fitosanitārās procedūras. To nedrīkst interpretēt tā, it kā karantīnas organismi nekādā gadījumā šeit nebūtu sastopami, bet gan tā, ka tiek uzskatīts, – karantīnas organismu šeit nav, par ko liecina procedūras, kas izmantotas, lai tos atklātu vai iznīcinātu. Jāatzīst, ka fitosanitārajām procedūrām ir raksturīga nenoteiktība un mainīgums, un pastāv varbūtība, ka kaitīgie organismi varētu netikt atklāti vai iznīcināti. Šī nenoteiktība un varbūtība būtu jāņem vērā atbilstošo procedūru precizēšanā.

Dažos gadījumos, ja tiek piemērota apstāšanās apstrāde, kravā joprojām var būt dzīvi mērķorganismi. Ja šāda apstrāde tiek veikta saskaņā ar FPSS 18:2003 un ja atbilstoša apstrāde ir tikusi piemērota, lai sasniegtu vēlamo rezultātu, tad šīs sertificētā paziņojuma daļas juridiskais spēks netiek apšaubīts, jo dzīvu mērķorganismu atklāšana netiek uzskatīta par neatbilstību.

Fitosanitārās prasības, kā to paredzējusi importētājvalsts, ir oficiāli noteikti nosacījumi, kas jāizpilda, lai novērstu kaitīgo organismu ieviešanu un/vai izplatīšanos. Ieviešanas fitosanitārās

prasības importētājvalsts NAAO ir jāprecizē jau iepriekš tiesību aktos, noteikumos vai citur (piem., ieviešanas atļaujās un divpusējos un citos līgumos).

Termiņš „importētāja līgumslēdzēja puse” attiecas uz valdībām, kuras atbalsta FPSS.

II. Papildu deklarācija

Papildu deklarācijās iekļauj specifisku papildu informāciju par kravu saistībā ar reglamentētajiem kaitīgajiem organismiem. Papildu deklarācijām ir jābūt īsām un koncentrētām. Importētājvalstu NAAO ir pastāvīgi jāraugās, vai nav nepieciešamas papildu deklarācijas, un tās nedrīkst pieprasīt papildu deklarācijas ar noteiktu formulējumu, līdzīgu tam, kas jau ir iekļauts izvešanai paredzētā fitosanitārā sertifikāta sertifikācijas paziņojumā. Papildu deklarāciju teksts var tikt precizēts fitosanitārajos noteikumos, ieviešanas atļaujās vai divpusējos nolīgumos. Apstrādes jānorāda nevis šajā iedaļā, bet izvešanai paredzētā fitosanitārā sertifikāta III iedaļā.

Papildu deklarācijās jāiekļauj vienīgi specifiska fitosanitārā informācija, kuru pieprasa importētājvalsts NAAO vai eksportētājs fitosanitārās sertifikācijas nolūkos nākotnē, un tajos nedrīkst atkārtoties informācija, kura jau citā veidā ir ierakstīta sertifikācijas paziņojumā vai apstrādes iedaļā. Gadījumos, kad saskaņā ar fitosanitārajām ieviešanas prasībām drīkst izmantot vairākus alternatīvus pasākumus, eksportētājvalsts NAAO savā papildu deklarācijā ir jāprecizē, kura no iespējām tikusi piemērota.

2. pielikumā ievietoti piemēri dažāda veida papildu informācijai, kuru bieži pieprasa importētājvalstu NAAO. Ja NAAO uzskata, ka ir nepieciešams pieprasīt vai sniegt papildu deklarāciju, tad paziņojuma sniedzēji tiek mudināti izmantot standarta formulējumu saskaņā ar 2. pielikumu.

Ja ieviešanas atļauju pieprasa importētājvalsts, tad ieviešanas atļaujas numuru var norādīt šeit, lai atvieglotu savstarpējo atsauču izmantošanu.

Ja izvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu izdod pēc kravas nosūtīšanas un ja importētājvalsts to pieprasa, šajā izvešanai paredzētā fitosanitārā sertifikāta iedaļā ir jānorāda pārbaudes datums (skatīt arī piemērojamos noteikumus 4. iedaļā).

Ja papildu oficiālā fitosanitārā informācija ir iekļauta saistībā ar fitosanitāro sertifikāciju, kas tiks veikta nākotnē, piemēram, saistībā ar atpakaļizvešanu (skatīt 4. iedaļu), tad minētā informācija ir jāuzrāda šeit. Šī informācija skaidri jānošķir no importētājvalsts pieprasītās papildu deklarācijas, un tās apakšvirsrakstam jābūt "Papildu oficiālā fitosanitārā informācija".

III. ĶĪMISKĀ APSTRĀDE

Ierakstiem jābūt šādiem:

Datums

Datums, kurā krava ir apstrādāta. Lai nerastos pārpratumi par mēnesi, dienu un gadu, jāraksta pilns mēneša nosaukums.

Apstrāde

Kravai piemērotais apstrādes veids (piem., termiskā apstrāde, apstarošana).

Ķīmiskā viela (darbīgā viela)

Apstrādē izmantotās ķīmiskās vielas darbīgā viela.

Ilgums un temperatūra

Apstrādes ilgums un apstrādes temperatūra.

Koncentrācija

Apstrādē piemērotā koncentrācija un deva.

Papildu informācija

Jebkura būtiska papildu informācija.

Jānorāda tikai tās apstrādes, kuras ir atļautas importētājvalstī un ir veiktas vai uzsāktas veikt (tranzīta gadījumā) eksportētājvalstī, eksportētājvalsts NAAO uzraudzībā vai ar tās pilnvaru, lai tiktu ievērotas fitosanitārās prasības ievēšanai.

Apstrādē izmantojot apstarošānu, ir jāņem vērā FPSS 18:2003 noteikumi.

Organizācijas zīmogs

Izvešanai paredzētajā fitosanitārajā sertifikātā ir jāiekļauj oficiālais spiedogs, zīmogs vai zīme, kas ļauj noteikt izdevēju NAAO. Eksportētājvalsts NAAO vienā valstī parasti izmanto vienotu spiedogu, zīmogu vai zīmi. Valsts ierēdņim tas ir jāpievieno veidlapas aizpildīšanas laikā, vai arī tas var būt iespiests izvešanai paredzētajā fitosanitārajā sertifikātā. Jāraugās, lai tiktu nodrošināts tas, ka spiedogs, zīmogs vai zīme neapslēpj būtisku informāciju.

Pilnvarotā ierēdņa uzvārds, datums un paraksts

Valsts ierēdņa vārdam jābūt iespiestam, tam jābūt mašīnrakstā, uzspiestam ar spiedogu vai rakstītam ar roku salasāmiem (lielajiem) drukātiem burtiem (ja šajā valodā tas ir iespējams). Arī datumam ir jābūt iespiestam, mašīnrakstā, uzspiestam ar spiedogu vai rakstītam ar roku salasāmiem (lielajiem) drukātiem burtiem (ja šajā valodā tas ir iespējams). Lai nerastos pārpratumi par mēnesi, dienu un gadu, mēneša nosaukums jāraksta vārdiem.

Lai gan izvešanai paredzētā fitosanitāra sertifikāta iedaļas var aizpildīt jau iepriekš, norādītajam datumam ir jābūt izdošanas datumam. Pēc importētājvalsts NAAO pieprasījuma eksportētājvalsts NAAO ir jāspēj pārbaudīt pilnvaroto valsts ierēdņu parakstu autentiskumu. Izvešanai paredzētais fitosanitārais sertifikāts jāparaksta tikai pēc tam, kad tas pilnībā aizpildīts.

Ja tiek izdoti elektroniskie fitosanitārie sertifikāti, tad sertifikācijas datu autentiskums jāpārbauda izdevējam NAAO. Šis autentiskuma pierādīšanas process ir ekvivalents pilnvarotā valsts ierēdņa parakstam un zīmogam, spiedogam vai zīmei. Elektroniskās sertifikācijas dati, kuru autentiskums ir pierādīts, ir ekvivalenti aizpildītam izvešanai paredzētā fitosanitāra sertifikāta dokumentam papīra formā.

Paziņojums par finansiālo atbildību

Paziņojuma par NAAO finansiālo atbildību iekļaušana izvešanai paredzētajā fitosanitārajā sertifikātā ir fakultatīva, un tā jāveic pēc eksportētājvalsts NAAO ieskatiem.

6. Apsvērumi attiecībā uz atpakaļizvešanas gadījumiem un tranzītu

Atpakaļizvešanai paredzētais fitosanitārais sertifikāts ir tāds pats kā izvešanai paredzētais fitosanitārais sertifikāts, izņemot sertifikācijas paziņojuma tekstu. Atpakaļizvešanai paredzētajā fitosanitārajā sertifikātā iekļautajā sertifikācijas paziņojumā atpakaļizvešanas valsts NAAO, veicot atzīmi attiecīgajos lodziņos, norāda, vai atpakaļizvešanai paredzētajam fitosanitārajam sertifikātam ir pievienots fitosanitārā sertifikāta oriģināleksemplārs vai apliecināta kopija, vai krava ir vai nav pārpakota, vai konteineri ir sākotnējie vai jauni un vai ir veikta papildu pārbaude.

Ja kravā esošo augu, augu produktu un citu reglamentēto priekšmetu identitāte nav saglabāta vai krava ir bijusi pakļauta invadēšanās riskam, vai prece ir pārstrādāta tā, ka ir mainīts tās veids, atpakaļizvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu nedrīkst izdot. Pēc eksportētāju pieprasījuma atpakaļizvešanas valsts NAAO var veikt atbilstošas fitosanitārās procedūras, un, ja NAAO ir pārliecināta par to, ka fitosanitārās prasības ievēšanai ir ievērotas, tai jāizdod izvešanai paredzētais fitosanitārais sertifikāts. Izcelsme vieta izvešanai paredzētajā fitosanitārajā sertifikātā jānorāda iekavās.

Ja atpakaļizvešanas valsts NAAO nepieprasa fitosanitāro sertifikātu preces ievēšanai, bet galamērķa valsts NAAO to pieprasa un ja fitosanitārās prasības ievēšanai var izpildīt, veicot vizuālas pārbaudes vai paraugu testēšanu laboratorijās, atpakaļizvešanas valsts var izdot izvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu, šajā sertifikātā, konkrētāk, iedaļā, kurā tiek minēta preces izcelsme, iekavās norādot izcelsmes valsti.

6.1. Atpakaļizvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu izdošanas apsvērumi

Ja krava tiek ieviesta valstī un pēc tam izvesta uz citu valsti, pēc eksportētāju pieprasījuma atpakaļizvešanas valsts NAAO var izdot atpakaļizvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu (skatīt paraugu 2. pielikumā). Atpakaļizvešanai paredzētais fitosanitārais sertifikāts NAAO jāizdod tikai tad, ja tā ir pārliecināta par to, ka fitosanitārās prasības ievēšanai ir izpildītas. Fitosanitārā sertifikācija saistībā ar atpakaļizvešanu jāprojām var tikt veikta, ja krava tikusi uzglabāta, sadalīta, pievienota citām kravām vai atkārtoti iepakota, ar nosacījumu, ka tā nav bijusi pakļauta invadēšanai vai piesārņošanai ar kaitīgajiem organismiem. Ja kravas ir apvienotas, tad visām atbilstošajām daļām, kuras pievienotas šīm kravām, ir jābūt pieejamām un jāatbilst fitosanitārajām ievēšanas prasībām.

Pirms tiek izdots atpakaļizvešanai paredzētais fitosanitārais sertifikāts, NAAO vispirms ir jāpārbauda fitosanitārā sertifikāta oriģināleksemplārs vai apliecinātā kopija, kas bija pievienota kravai, kad tā tika ieviesta, un jānosaka, vai attiecīgās galamērķa valsts prasības ir stingrākas, tādas pašas vai ne tik stingras kā tās, kuru izpildi apstiprina fitosanitārais sertifikāts vai tā apliecinātās kopijas.

Ja krava pārpakota vai papildināta un ja tās identitāte ir bijusi ietekmēta vai identificēts invadēšanās vai piesārņošanās risks, ir jāveic papildu pārbaude. Ja krava nav atkārtoti iepakota un kravas fitosanitārā drošība ir saglabāta, atpakaļizvešanas valsts NAAO ir divas iespējas kā pārbaudīt atpakaļizvešanas kravu:

- ja fitosanitārās prasības ievēšanai ir tādas pašas vai ne tik stingras, atpakaļizvešanas valsts NAAO nav nepieciešamības veikt papildu pārbaudi;
- ja fitosanitārās prasības ievēšanai ir atšķirīgas vai stingrākas, atpakaļizvešanas NAAO var veikt papildu pārbaudi, lai pārliecinātos par to, ka krava atbilst importētājvalsts fitosanitārajām prasībām, ja šo prasību izpildi var konstatēt, veicot pārbaudi.

Galamērķa valsts var noteikt savas fitosanitārās prasības ievēšanai (piem., pārbaudi augšanas periodā, augsnes pārbaudi), kuras atpakaļizvešanas valstī nevar izpildīt. Šādos gadījumos atpakaļizvešanas valsts joprojām var izdot izvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu vai atpakaļizvešanai paredzēto fitosanitāro sertifikātu, ja:

- *vai nu* ir pievienota vai paziņota īpaša informācija par atbilstību izcelsmes valsts izdotajam fitosanitārajam sertifikātam, kas paredzēts izvešanai,
- *vai* var piemērot alternatīvu fitosanitāro pasākumu (tādu kā paraugu testēšanu laboratorijā vai apstrādes), kas tiek uzskatīts par ekvivalentu un ir saskaņā ar galamērķa valsts fitosanitārajām ievēšanas prasībām.

Ja attiecībā uz atpakaļizvešanai paredzētajiem fitosanitārajiem sertifikātiem nepieciešami papildu deklarācijas, tad šo paziņojumu pamatā jābūt atpakaļizvešanas valsts NAAO darbībām. Papildu deklarācijas no fitosanitārā sertifikāta oriģināleksemplāra vai tā apliecinātajām kopijām nedrīkst pārnest uz atpakaļizvešanai paredzētajiem fitosanitārajiem sertifikātiem.

Ja atpakaļizvešana notiek ierastajā kārtībā vai tiek uzsākta, izcelsmes valstu un atpakaļizvešanas valstu NAAO var vienoties par piemērotām procedūrām šo prasību izpildei. Tā var būt apmaiņa ar rakstveida korespondenci starp attiecīgajām NAAO par piemērotajiem fitosanitārajiem pasākumiem izcelsmes vietā (piem., pārbaudi augšanas periodā, augsnes pārbaudi), kas atpakaļizvešanas valstij sniedz nepieciešamo pārlicību, lai sertificētu kravu tā, kā to pieprasa galamērķa valsts.

Kravai ir jāpievieno fitosanitārā sertifikāta oriģināleksemplārs vai tā apliecināta kopija, kā arī atpakaļizvešanai paredzētais fitosanitārais sertifikāts.

Ja ir izdots atpakaļizvešanai paredzētais fitosanitārais sertifikāts, eksportētājvalsts NAAO sniedz apliecinājumu saistībā ar apiešanos ar kravu (piem., sadali, apvienošanu, iesaiņošanu, uzglabāšanu).

Ja krava ir sadalīta un atlikusī krava tiek atpakaļizvesta atsevišķi, tiks pieprasīts, lai visām šāda veida kravām būtu pievienoti atpakaļizvešanai paredzētie fitosanitārie sertifikāti un eksportētājvalsts izdotā fitosanitārā sertifikāta apliecinātās kopijas.

Atpakaļizvešanai paredzētais fitosanitārais sertifikāts ir jāparaksta tikai pēc tam, kad tas ir pienācīgi aizpildīts.

6.2. Tranzīts

Ja krava tiek transportēta tranzītā caur valsti, tad tranzīta valsts NAAO nav iesaistīta, ja vien netiek identificēts risks tranzīta valstij (FPSS 25:2006).

Ja tranzīta laikā kravas fitosanitārā drošība ir apdraudēta un tranzīta valsts NAAO saņem aicinājumu iesaistīties, NAAO var veikt fitosanitāro sertifikāciju attiecībā uz izvešanu saskaņā ar šajā standartā minētajiem nosacījumiem.

Pārvadāšanas līdzekļu maiņa tranzīta laikā vai divu vai vairāku kravu pārvadāšanu vienā pārvadāšanas reizē nevar uzskatīt par iemeslu tam, lai izdotu fitosanitāro sertifikātu, ja vien kravas fitosanitārā drošība nav apdraudēta.

Importētājvalstīm var būt specifiskas fitosanitārās prasības ieviešanai eksportētājvalstij (piem., aizzīmogošana, specifisks iepakojums) attiecībā uz tādas kravas ieviešanu, kura jāpārvieto tranzītā caur citām valstīm, ja ir identificēti specifiski riski.

Šis pielikums ir standarta preskriptīvā daļa.

1. PIELIKUMS. Fitosanitāra sertifikāta izvešanai paraugs

[Orīģināls ir pievienots SAAK]

Nr. _____
_____ augu aizsardzības organizācija
ADRESĀTS: _____ augu aizsardzības organizācija(-as)

I. Kravas apraksts

Eksportētāja nosaukums un adrese: _____
Saņēmēja nosaukums un adrese: _____
Iepakojumu skaits un apraksts: _____
Marķējums: _____
Izcelsmes vieta: _____
Deklarētais pārvadāšanas veids: _____
Deklarētais ievēšanas punkts: _____
Produkcijas nosaukums un deklarētais daudzums: _____
Augu botāniskie nosaukumi: _____

Tas apliecina to, ka tajā raksturotie augi, augu produkti un citi reglamentētie priekšmeti ir pārbaudīti un/vai testēti saskaņā ar atbilstošām oficiālajām procedūrām un tiek uzskatīti par brīviem no karantīnas kaitīgajiem organismiem, kurus noteikusi importētāja līgumslēdzēja puse, un saskaņā ar importētājas līgumslēdzējas puses pašreizējām fitosanitārajām prasībām, tostarp tām, kuras attiecas uz reglamentētajiem nekarantīnas organismiem.

Tiek uzskatīts, ka tie praktiski ir brīvi no citiem kaitīgiem organismiem.*

II. Papildu deklarācija

[Šeit ievietot tekstu]

III. Ķīmiskā apstrāde

Datums _____ Apstrāde _____ Ķīmiskā viela (darbīgā viela) _____
Ilgums un temperatūra _____
Koncentrācija _____
Papildu informācija _____

(Organizācijas zīmogs) Izdošanas vieta _____
Pilnvarotā ierēdņa uzvārds _____
Datums _____ (paraksts)

Saistībā ar šo sertifikātu nekāda finansiāla atbildība neattieksies uz _____ (augu aizsardzības organizācijas nosaukums) vai kādu no tās ierēdņiem vai pārstāvjiem.*

* Fakultatīvs noteikums

Šis pielikums ir standarta preskriptīvā daļa.

2. PIELIKUMS. fitosanitārā sertifikāta atpakaļizvešanai paraugs

[Orīģināls ir pievienots SAAK]

Nr. _____

_____ (atpakaļizvešanas līgumslēdzēja puse) augu aizsardzības organizācija
ADRESĀTS: _____ (ievešanas līgumslēdzēja puse(-es)) augu aizsardzības organizācija(-as)

I. Kravas apraksts

Eksportētāja nosaukums un adrese: _____

Saņēmēja nosaukums un adrese: _____

Iepakojumu skaits un apraksts: _____

Marķējums: _____

Izcelsmes vieta: _____

Deklarētais pārvadāšanas veids: _____

Deklarētais ieviešanas punkts: _____

Produkcijas nosaukums un deklarētais daudzums: _____

Augu botāniskie nosaukumi: _____

Tas apliecina to, ka tajā iepriekš raksturotie augi, augu produkti vai citi reglamentētie priekšmeti ir ievesti (atpakaļizvešanas līgumslēdzēja puse) _____ no _____ (izcelsmes līgumslēdzēja puse) un ka uz tiem attiecas fitosanitārais sertifikāts Nr. _____, kura oriģināleksemplāra [] apliecinātā īstā kopija [] ir pievienota šim sertifikātam; ka tie ir iesaiņoti [] vai pārpakoti []; ka tie tiek pārvadāti sākotnējos [] vai *jaunajos [] konteineros; ka, pamatojoties uz fitosanitārā sertifikāta oriģināleksemplāru [] un papildu pārbaudi [], tie tiek uzskatīti par atbilstošiem importētājas līgumslēdzējas puses pašreizējām fitosanitārajām prasībām, un uzglabāšanas laikā _____ (atpakaļizvešanas līgumslēdzēja puse) krava nav bijusi pakļauta invadēšanās vai piesārņošanās riskam.

II. Papildu deklarācija

[Šeit ievietot tekstu]

III. Ķīmiskā apstrāde

Datums _____ Apstrāde _____ Ķīmiskā viela (darbīgā viela)

Ilgums un temperatūra _____

Koncentrācija _____

Papildu informācija _____

(Organizācijas zīmogs) Izdošanas vieta _____
Pilnvarotā ierēdņa uzvārds _____

Datums _____

(paraksts)

* Veikt atzīmi attiecīgajās ailēs.

Saistībā ar šo sertifikātu nekāda finansiālā atbildība neattieksies uz _____ (augu aizsardzības organizācijas nosaukums) vai kādu no tās ierēdņiem vai pārstāvjiem.*

* Fakultatīvs noteikums

Šajā papildinājumā tikai sniegtas norādes, un tas nav standarta preskriptīvā daļa.

1. PAPILDINĀJUMS. Elektroniskā sertifikācija, informācija par standarta XML shēmām un apmaiņas mehānismiem

[Tiek izstrādāta] Ir paredzēts, ka šajā pielikumā tiks lietota standartizēta valoda, tam būs ziņojuma struktūra un tas ietvers apmaiņas protokolus, kuru pamatā, vēlams, ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Tirdzniecības sekmēšanas un elektroniskās uzņēmējdarbības centra (UN/CEFACT) tehniskais vērtējums.

Šajā papildinājumā tikai sniegtas norādes, un tas nav standarta preskriptīvā daļa.

2. PAPILDINĀJUMS. Ieteicamais papildu deklarācijas formulējums

Papildu deklarācijās saskaņā ar fitosanitārajām prasībām ievēšanai būtu ieteicams izmantot šādu formulējumu. Taču tie ir tikai piemēri un nav vienīgie paziņojumi, kurus var izmantot.

1. Krava* ir pārbaudīta un atzīta par brīvu no _____(kaitīgā(-o) organisma(-u) nosaukums vai augsne [jāprecizē]).

2. Krava* ir testēta (var precizēt metodi) un atzīta par brīvu no _____(kaitīgā(-o) organisma(-u) nosaukums).

3. Augšanas substrāts, kurā augi tika audzēti, pirms audzēšanas tika testēts un atzīts par brīvu no _____(kaitīgā(-o) organisma(-u) nosaukums).

4. _____(kaitīgā(-o) organisma(-u) nosaukums) nav sastopams/nav zināms, ka tas/tie būtu sastopami _____(valsts/teritorijas nosaukums).

5. Preces, no kurām komplektēta šī krava, * ir ražotas

no kaitīgiem organismiem brīvā teritorijā _____(kaitīgā(-o) organisma(-u) nosaukums);**

apgabalos, kuros ir zema kaitīgo organismu izplatība _____(kaitīgā(-o) organisma(-u) nosaukums)

no kaitīgiem organismiem brīvā ražošanas vietā _____(kaitīgā(-o) organisma(-u) nosaukums)**

no kaitīgiem organismiem brīvā ražošanas vietas daļā _____(kaitīgā(-o) organisma(-u) nosaukums).**

6. Ražošanas vieta**/ ražošanas vietas daļa/lauks** ir pārbaudīta(-ts) augšanas perioda(-u)*** laikā un atzīta(-ts) par brīvu no _____(kaitīgā(-o) organisma(-u) nosaukums).

7. Augi/mātesaugi ir pārbaudīti pēdējās(-o) augšanas perioda(-u)*** laikā un ir atzīti par brīviem no _____(kaitīgā(-o) organisma(-u) nosaukums).

8. Augi ir audzēti *in vitro* (precizēt *in vitro* metodi) un ir atzīti par brīviem no _____(kaitīgā(-o) organisma(-u) nosaukums).

9. Šie augi ir iegūti no mātesaugiem, kuri ir testēti (var precizēt metodi) un atzīti par brīviem no _____(kaitīgā(-o) organisma(-u) nosaukums).

10. Preces, no kurām komplektēta šī krava, * ražotas un sagatavotas izvešanai saskaņā ar _____(programmas nosaukums/atsauce uz specifiskām fitosanitārajām ievēšanas prasībām vai divpusējiem pasākumiem).

* Var tikt precizēts, ja attiecas tikai uz daļām.

** Attiecīgā gadījumā „tostarp apkārt esošajā buferzonā”.

*** Ja nepieciešams, var norādīt reižu/augšanas periodu vai specifisko periodu skaitu.

11. Preces, no kurām komplektēta šī krava, ražotas, izmantojot tādas augu šķirnes, kas ir izturīgas pret _____ (kaitīgā organisma nosaukums).

12. Stādīšanai paredzētie augi atbilst _____ (precizēt tolerances līmeni(līmeņus), kuru(-us) nosaka fitosanitārās prasības ievēšanai _____ (precizēt reglamentēto(-os) nekarantīnas organismu(-us)).